Иновативни практики повишават уменията на ученици със СОП

Специалните педагози от Центъра за специална образователна подкрепа (ЦСОП) – Пловдив, адаптираха италианския опит в обучението на паралелките по цветарство и готварство, и разработиха авторски материали и практически ресурси, съобразени с индивидуалните възможности и потребности на младежите

Как да повишат знанията и уменията на учениците си така, че те да успеят да се интегрират успешно и да се реализират на пазара на труда – това мотивира екипът на ЦСОП – Пловдив, да участва в проект по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1, сектор „Професионално образование и обучение“.

„15-месечният проект приключи през август, но резултатите от него ще продължават да намират място в ежедневната работа на педагогическите специалисти от ЦСОП – Пловдив – прилагане на иновативни практики в професионалното образование за ученици със специални потребности, повишаване на квалификацията, разширяване на практическата работа и обвързването ѝ с новата STEM среда, разширяване на партньорствата и мрежата от специалисти извън страната“, казва директорът Веселка Бакиш.

Проект № 2025-1-BG01-KA121-VET-000322326 се реализира съвместно с Асоциация „Луче“ – Италия, с президент Лучия Велева. В рамките на осъществените 16 мобилности специалистите от ЦСОП – Пловдив участват в работни срещи, посещават образователни институции и организации, за да се запознаят с начина, по който в Италия се подкрепят ученици със специални образователни потребности в направления „Цветарство“ и „Готварство“. Специалните педагози имаха възможност да видят как младежите се реализират на пазара на труда, да научат повече за инициативите, организирани от родителската общност и взаимодействието с общините в направления „Образование“ и „Социални дейности“.

Учениците в професионалните паралелки по цветарство и готварство в Центъра за специална образователна подкрепа – Пловдив, през изминалата учебна година се обучаваха по адаптирано учебно съдържание и учебни програми, като част от иновативните подходи и успешни практики специалните педагози са придобили след проведеното наблюдение на реални работни места в Италия.

Европейският опит на практика

По време на мобилностите те посетиха Милано, Арона, Кастелето сопра Тичино, Болоня, Римини и Равена, както и Република Сан Марино. Запознаха се с различни подходи към приобщаващото образование, професионалната подготовка и развитието на умения, необходими за по-голяма самостоятелност и бъдеща трудова реализация. „Особено ценни бяха наблюденията на работни места и дейности в областта на готварството, ресторантьорството, озеленяването, цветарството и градинарството. Те показаха как придобитите в учебна среда знания могат да бъдат свързани с конкретни задачи и умения, необходими в ежедневието и на работното място. За учениците със СОП подобна връзка е от особено значение. Подготовката за живота след центъра включва не само усвояването на знания, но и възможността те да бъдат прилагани в различни ситуации“, казва Веселка Бакиш.

От Италия към практиката в Пловдив

Видяното и научено в Италия обогатява работата на екипа и дава нови идеи. Пловдивските специалисти разработват и използват авторски адаптирани материали, нагледни средства и практически ресурси, съобразени с индивидуалните възможности и потребности на учениците. Това намира отражение в практическите занимания и откритите уроци, в които учениците активно участват – от подготовката на продукти и приготвянето на храна, до засаждането на растения, създаването на цветни композиции и грижата за зелените пространства. Това им дава още повече възможности да упражняват своите умения, да откриват силните си страни и да развиват самостоятелност.

STEM – още една възможност за учене

Натрупаните идеи намират място и в развитието на STEM средата в ЦСОП – Пловдив. Съвременните технологии и интерактивни ресурси се съчетават с практически задачи, експерименти и творчество. Подходът се адаптира към възможностите на учениците със специални потребности и подпомага развитието на познавателните способности, фината моторика, зрително-моторната координация, комуникацията и самостоятелността. „Технологиите не са самоцел, а средство за по-достъпно и интересно представяне на учебното съдържание и за по-активно участие на учениците. Един от важните изводи от посещенията в Италия беше, че ученето може да се случва на много места – в кухнята, градината, работилницата, спортната площадка или на работното място. Всяка от тези среди предлага възможности за придобиване и упражняване на знания и умения“, обяснява г-жа Бакиш.

Споделеният опит остава

В рамките на проекта е създаден електронен албум от наблюденията в реална работна среда, който събира информация и материали от проведените посещения и дейности. Той представя видяното по време на мобилностите и дава възможност на специалисти, родители и заинтересовани страни да се запознаят с реализираните дейности и придобития опит. Събраните материали остават достъпни и след приключването на проекта и могат да бъдат използвани като основа за бъдещи инициативи.

ЦСОП – Пловдив, продължава с реализиране на дейностите по третия проект №2026-1-BG01-KA121-VET-000419664 от Еразъм акредитацията на центъра.

Тодорка КАЛОФЕРОВА,
председател на СО на СБУ
в ЦСОП – Пловдив

ПРОВЕДЕ СЕ ЧЕТВЪРТИЯТ ИНОВАТИВЕН ФОРУМ „ИНФОРМАЛНО В ПОЕТИЧЕН, АКАДЕМИЧЕН И ДИАЛОГИЧЕН СТИЛ“

В търсене на новите хоризонти в образованието

На 1 октомври 2026 г. в онлайн формат се състоя Четвъртият иновативен форум „Информално в поетичен, академичен и диалогичен стил“, организиран от Фондация „Институт за информални иновации“ (ИИИ) по повод 15-ата годишнина от нейното основаване. Събитието, превърнало се в традиционна визитна картичка на организаторите, събра онлайн десетки представители от системата на образованието, академичните среди и неправителствения сектор. Форумът бе пресечна точка на поезия, наука и практическа педагогика, преминавайки под знака на широк институционален и академичен диалог. Своята подкрепа и приветствия към организаторите и д-р Таня Желязкова-Тея, председател на Настоятелството на фондацията, отправиха ключови партньорски организации, сред които Регионалното управление на образованието – София-град, Синдикатът на българските учители, Националното издателство за образование и наука „Аз-буки“, секция „Педагогика и психология“ към Съюза на учените в България, Съюзът на българските журналисти, Центърът по философия с деца към СУ „Св. Климент Охридски“, Сдружение „Архитекти на бъдещето“, Сдружение „Институт за прогресивно образование“, Сдружение „Women4cyber България“, Фондация „Хестия“ и Патентно бюро „Д-р Емил Бенатов и партньори“.

Реализиран в 3 модула, първият от които „Информално в поетичен стил“, насочи и провокира аудиторията във времето да разгърне свое хоби като хоризонт на информалното образование. Точно както е направила и д-р Желязкова-Тея, събрала в 2 поетични книги собствените си творчески мисли, докато работи за открояването като самостоятелен дял в педагогиката на „Педагогиката на ученическите организации за самоуправление“ – фокус на втория академичен модул и изработването на уебсайта „Ученическото самоуправление – гласът на учениците“ – акцент на третия диалогичен модул.

В поетичния модул на форума се състояха премиерите на двете книги „Поетични поздрави и пожелания и за всички празници послания“ и „Информално в поетичен стил“ в подкрепа на двете каузи на ИИИ: педагогиката на информалното образование и ученическото самоуправление.

Последвалият академичен акцент и централен момент във форума бе представянето и дискусия върху концепцията за „Педагогика на ученическите организации за самоуправление“ (ПУОС), разработена от д-р Таня Желязкова-Тея. В изложението бе подчертано, че новата педагогика идва да попълни дългогодишната липса на теоретична и методологическа основа за ученическото самоуправление.

Акцентирано бе върху специфичния профил на училищната среда, която е единственото място за среща на пет различни поколения (от традиционалистите до поколението „Алфа“), както и върху предизвикателствата на едновъзрастовите колективи. Концепцията извежда разграничението между „детското участие“ и „ученическото самоуправление“, като определя последното като единствен инструмент за ефективна защита на колективните права на учениците. Отбелязано бе също, че съгласно действащата нормативна уредба, ученическото самоуправление трябва да бъде ежедневна практика на ниво паралелка, а не просто еднократен ежегоден акт на ниво училище.

По време на събитието бяха представени и практическите резултати от съвместната работа с 32 професионални гимназии от всяка област в страната. Благодарение на партньорството с Министерството на образованието и науката, Синдиката на българските учители и активното участие на ученици от профилирани специалности по програмиране, бе презентирана новата електронна платформа „Ученическото самоуправление – гласът на учениците“, насочена към подкрепа и мрежово взаимодействие между структурите на ученическото самоуправление на всички нива в училището и извън него.

Форумът съчета научните резултати с благотворителна кампания за разпространение на специализирана литература от поредицата „Homo creabilis“. С това Институтът за информални иновации за пореден път затвърди мисията си да свързва теорията с практиката, вдъхновявайки образователната общност към диалог, творчество и овластяване на младите хора.

Светла СТРУМИНА и
Ивайла ВАСИЛЕВА